

DLA RODZICÓW:

ROZWÓJ ZAINTERESOWAŃ CZYTELNICZYCH.

Czytelnictwo- to ważny czynnik wychowania człowieka. Kontakt z książką nawiązuje się już we wczesnym dzieciństwie, a dalsze lata wzbogacają jego formy, kształtują zamiłowania czytelnicze. Współczesne dziecko interesuje się nie tylko ilustracją i treścią utworu, ale również słowem drukowanym, znakiem (symbolem).

Podstawą zamiłowań czytelniczych oraz nawyków są emocje przeżywane w związku z utworem literackim, z którym dziecko zetknęło się we wczesnym dzieciństwie. Pod wpływem tych emocji, dziecko przeżywa losy bohaterów tak jak własne, uczy się śledzić wydarzenia, wiązać je związkami przyczynowo- skutkowymi, umieszczając je w czasie, w określonym miejscu.

W jaki sposób można badać i określać zainteresowania dzieci książką? Sprawa badania zainteresowań wymaga obserwacji zachowania się dziecka w kontaktach z książką, określenia czasu jaki poświęca ono na oglądanie książek, a zwłaszcza niektórych ilustracji.

Zainteresowanie ilustracją.

Małe dziecko zaczyna interesować się książką jako przedmiotem w najbliższym otoczeniu: manipulując nią w różny sposób (bierze do buzi kartki, liże, drze, potrząsa, rzuca) słucha szelestu

kartek, cieszy się zmiennością kształtu książki, jaką powodują jego ruchy.

W wieku 1,5 roku dziecko zaczyna się interesować plamą barwną w książce oraz czarnymi znakami druku. Otoczenie znów pomaga dziecku przez zwracanie jego uwagi na treść plam barwnych, nadając im nazwy. Nazwy te powtarza dziecko, często szuka podobnych kształtów nazywając „(często myląc) poznane uprzednio wyrazy np. nazwę „kotek” stosuje do psa. W tym okresie dziecko jeszcze nie wiąże obrazka z konkretem. Nowym odkryciem staje się właśnie zrozumienie tego związku, a na tej podstawie zaczyna się poszukiwanie wśród obrazków tego, co jest znane z otaczającego świata.

Proces pojmowania ilustracji, zainteresowanie jej treścią, kształtuje się w dalszych latach, kiedy to zaczyna się on wiązać z tekstem przekazywanym przez dorosłego.

Obraz i tekst współdziałają w rozwijaniu coraz bliższych kontaktów z książką, który 6-letniemu dziecku dostarcza wiadomości o nieznanym mu sprawach z bliższego otoczenia.

Brak bezpośredniego kontaktu z książką utrudnia dzieciom uczenie się czytania. Dzieciom 6-letnim należy organizować sytuacje, w których odczuwać będą niedosyt informacji dostarczanych przez obrazek, wskutek tego będą dążyć do poznawania słowa drukowanego. Oglądanie ilustracji prowadzi do pojmowania znaku graficznego, symbolu.

Z tych względów omawianie obrazka w książce przygotowuje dzieci do rozpoznawania w przyszłości innych znaków napotykanym w otoczeniu: wyrazów, liter. Ilustracja dostarcza dzieciom nowych doświadczeń, rozwija nie tylko spostrzeżenia, lecz również wyobrażenia. Dzięki czytelnym i realistycznym ilustracjom rozszerza się zakres wiadomości dzieci, zwłaszcza pod kierunkiem osób dorosłych. Rozwój zainteresowań ilustracjom można zaobserwować w toku wypowiedzianych przez dziecko na ich temat.

Dziecko 4-letnie widzi mniej treści na obrazku niż 5-letnie, które mniej ciekawe elementy ujmuje w fakty, domyśla się ich przyczyn, następstw, wiąże plan pierwszy z planem drugim, porównuje przedmioty.

Prócz wyliczeń poszczególnych elementów 4-latek zaczyna wyróżniać czynności a 5-latek na wszystkich obrazkach określa czynności.

Dzieci 6-letnie oglądając obrazki, wyróżniają dłuższą wypowiedzią przede wszystkim te ilustracje, które je interesują, czasem układają na temat przedstawionych faktów całe opowiadanie. Potrafią one wiązać plan pierwszy z drugim, a nawet z trzecim oraz wyprowadzać uogólnienia i wnioski.

Jak zaciekać dziecko książką? Często zastanawiamy się nad tym w jaki sposób zaciekać dziecko książką w czasach, w których jest tak mocno rozpowszechniona telewizja, komputery. Współczesne dziecko rzadko może uciec od programów telewizyjnych, ponieważ telewizja jest dostępna w każdym domu i stała się częścią stylu życia. Pomimo dużego wyboru różnych programów dla dzieci w telewizji nie należy rezygnować z czytania książek, czasopism dziecięcych, oglądania ilustracji. Wszyscy chcemy aby nasze dzieci wyrosły na mądrych, dobrych i szczęśliwych ludzi. Jest na to sposób – czytamy dzieciom! W ostatnich czasach często słyszymy hasło: „Cała Polska czyta dzieciom” – czytaj dziecku 20 minut dziennie –codziennie. Nikt nie rodzi się czytelnikiem, czytelnika trzeba wychować, czytając dziecku dla przyjemności. Jednak ważną rzeczą jest to, aby czytanie kojarzyło się dziecku z radością, nigdy z przymusem, karą. Propozycja

literatury dla dzieci jest szeroka. Można wybierać różne gatunki literackie i trafnie nimi operować. Oto niektóre pozycje:

- Jan Brzechwa- wiersze i bajki. Jest to klasyka najlepszych utworów dla dzieci. W zbiorze znajduje się mnóstwo zabawnych portretów psychologicznych i celnych obserwacji zachowań ; znakomity humor i mistrzowskie operowanie językiem
- Gilbert Delahaye- seria o Martynce. Seria pogodnych opowieści o sympatycznej dziewczynce i jej małym świecie- o domu, rodzinie, zwierzętach, ogrodzie. Dzieci odnoszą przygody Martynki i jej brata do swoich doświadczeń, dlatego uwielbiają tę serię
- Julian Tuwim- wiersze dla dzieci. Popularne wiersze pełne humoru i uroku, przyciągają uwagę małych odbiorców
- Czesław Janczarski- Miś Uszatek. Przygody miśka o „klapniętym uszku” i jego przyjaciółtach. Każde opowiadanie jest zamkniętą, ciepłą i sympatyczną całością
- Hans Christian Andersen- Baśnie. Światowa klasyka literatury dla dzieci
- Wanda Chotomska- Pięciciopalciki, wiersze. Wesola książeczka, która nie tylko bawi, ale również uczy odpowiedzialności i miłości do stworzeń słabszych od nas.
- Carlo Collodi- Pinokio. Piękna metafora dochodzenia do istoty człowieczeństwa w postaci baśni o drewnianym pajacyku
- Kornel Makuszyński- Przygody Koziołka Matołka. Znakomity komiks dla dzieci, opowiadający o przygodach kociołka, który swą łatwowiernością i ciekawością świata, zawsze wpada w tarapaty
- Astrid Lindren- Seria o Pippi Pończoszance. Ukazuje losy najsilniejszej dziewczyny świata Pippi i jej przyjaciół konia i małpki.
- Danuta Wawiłow- wiersze. Znakomite wiersze dla dzieci i o dzieciach, pisane z ich perspektywy (I. Koźmińska, E. Olszewska, 2010 ss. 261-171).
- Baśnie Braci Grimm
- Baśnie Charlesa Perlauta

Proponowane wyżej pozycje są propozycjami wybiórczymi . Pochodzą ze zbioru książek polecanych do czytania dzieciom w akcji Cała Polska Czyta Dzieciom rodzice mają duży wybór co do książek, które nie tylko uczą, rozwijają i pocieszają, ale przede wszystkim czytane dzieciom, na pewno rozbudzą w nich chęć obcowania z czytelnictwem i zaszczepią potrzebę kontaktu z książką.

Serdecznie zachęcam Państwa do spędzenia chwili czasu z waszymi dziećmi w tym trudnym dla wszystkich okresie. Dla każdego znajdzie się coś miłego! Przedstawiam Państwu 13 bajek dla dzieci z różnymi charakterami i upodobaniami. Jeżeli pocięcha lubi grać na komputerze, a nie

Z komentarzem [RD1]:

przepada za książkami- żaden problem! Bajki dla takich dzieci również się znajdzie! Zachęcam również do rozmowy na tematy poruszane w opowiastkach, ponieważ może to zwiększyć więzi między Państwem, a dziećmi.

Dla dzieci i rodziców

<https://www.bibpedskawina.pl/attachments/article/22/bajki.pdf>

OPRACOWAŁA: BEATA NIŻNIK GUZIUK

J. CIEŚLIKOWSKI, „WIELKA ZABAWA”.

J. DUDZIŃSKA, „WYCHOWANIE I NAUCZANIE W PRZEDSZKOLU”.